

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ ВЗАЄМОДІЯ З УКРАЇНОЮ

Левковець Н.П., кандидат економічних наук Національний транспортний університет, Київ, Україна, nlp08@ukr.net, orcid.org/0000-0001-5382-5418

Давидюк А.О., Національний транспортний університет, Київ, Україна, davidukalina111@gmail.com, orcid.org/0009-0001-1620-6412

INTERNATIONAL FOREIGN CREDIT AND FINANCIAL AND ECONOMIC ORGANIZATIONS AND THEIR INTERACTION WITH UKRAINE

Levkovets N.P., PhD in Economics National Transport University, Kyiv, Ukraine, nlp08@ukr.net, orcid.org/0000-0001-5382-5418

Davydiuk A.O., National Transport University, Kyiv, Ukraine, davidukalina111@gmail.com, orcid.org/0009-0001-1620-6412

Постановка проблеми. Україна знаходиться на перехресті геополітичних та економічних інтересів різних міжнародних гравців. Однією з ключових сфер взаємодії є фінансова та економічна співпраця з міжнародними валютно-кредитними організаціями, такими як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк та Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Проблема полягає в дослідженні впливу міжнародних валютно-кредитних та фінансово-економічних організацій на фінансову стабільність та розвиток України, а також в аналізі співробітництва та конфліктів між Україною та цими організаціями в сучасних умовах геополітичних та економічних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти міжнародних валютно-кредитних та фінансово-економічних відносин досліджували такі вчені: О. І. Береславська, М. Г. Пясецька, О. С. Передій, К. А. Семенов, М. І. Савлук, В. А. Слепов, А. С. Філіпенко та ін. [2, 3, 4, 5, 6]

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. До цього часу не було проведено всебічного аналізу впливу міжнародних валютно-кредитних та фінансово-економічних організацій на Україну в контексті геополітичних та економічних змін, що відбулися в останні роки. Слід дослідити актуальні ризики та виклики, пов'язані із співпрацею України з цими організаціями, зокрема у зв'язку із геополітичними конфліктами та економічними труднощами, що виникають у сучасному світі.

Постановка завдання. Дослідження інституційної структури міжнародних валютно-кредитних та фінансово-економічних організацій, особливо міждержавних банків і валютних фондів, та їхнього впливу на економіку України.

Виклад основного матеріалу. Інституційна структура міжнародних валютно-кредитних і фінансових відносин включає різноманітні міжнародні організації. Особливе місце у структурі світового ринку позичкових капіталів посідають міждержавні банки та валютні фонди.

Міжнародні валютно-кредитні та фінансово-економічні організації - це організації, які створені державами-членами з метою розвитку співробітництва, забезпечення цілісності та стабілізації світової економіки, регулювання світових фінансових і валютних ринків.

До основних міжнародних валютно-кредитних і фінансово-економічних організацій належать:

- група Світового банку;
- Міжнародний валютний фонд (МВФ);
- Банк міжнародних розрахунків (БМР);
- Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР). [2]

Дані інститути надають країнам кредити, розробляють принципи функціонування світової валютної системи та здійснюють міждержавне регулювання валютно-кредитних і фінансових відносин.

Група Світового банку складається з 5 юридично відокремлених підрозділів:

- 1) Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР);
- 2) Міжнародна асоціація розвитку (МАР);
- 3) Міжнародна фінансова корпорація (МФК);
- 4) Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАП);
- 5) Міжнародний центр урегулювання інвестиційних спорів (МІДУІС). [4]

1. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) - міжнародна урядова організація для довгострокового кредитування економік країн-членів (з 1947 р. набула статусу спеціалізованої організації ООН). [3] Відповідно до статуту банку його членами можуть бути лише державичлен и Міжнародного валютного фонду (МВФ). МБРР є відокремленим від МВФ інститутом, що доповнює приватний інвестиційний капітал. Кожна країна - член МВФ зобов'язана вступити в МБРР, що надає їй право позичати кошти з фондів, отримувати допомогу з метою розвитку банку та брати участь у справах банку й конкурсах на одержання контрактів за всіма проектами, що фінансуються банком.

Основні цілі функціонування МБРР:

- сприяння розвитку продуктивних сил та ресурсів у менш розвинутих країнах;
- доповнення приватних інвестицій на забезпечення фінансування у виробничих цілях, коли приватний капітал недосяжний;
- сприяння міжнародній торгівлі та підтримці рівноваги платіжного балансу, а через сприяння інвестуванню - підвищення продуктивності, рівня життя та умов праці в державах-членах;
- надання позик під необхідні проекти;
- здійснення своєї діяльності з урахуванням впливу міжнародних інвестицій на умови ділової активності на території країн-членів.

Дохід МБРР формується в результаті його кредитних операцій, надання послуг, здійснення технічної допомоги країнам-членам й інвестицій у фінансові активи. МБРР утворює та підтримує резервний капітал, що фінансується за рахунок:

- резервів, створених безпосередньо із загального доходу (до вирахування чистого прибутку);
- додаткових резервів, створених зі спеціальних щорічних відрахувань банку з чистого прибутку;
- спеціальних резервів, фінансованих через спеціальні комісійні, що перебувають у високоліквідній формі.

Позики МБРР обмежені 100 % його первинного підписного капіталу, резервів та прибутку.

Головним органом управління МБРР є Рада керуючих, яка складається з представників всіх країн-членів. До її компетенції входить вирішення всіх питань стосовно розвитку банку. Рада керуючих збирається один раз на рік. Кожна держава-член банку має у своєму розпорядженні 250 голосів плюс один голос за кожну акцію, якою вона володіє.

Виконавчий орган МБРР - Директорат, до якого входять 24 директорирозпорядники: п'ятеро з них призначаються державами, що мають більшу частину акцій, а 19 обираються Радою керуючих із числа представників інших країн-членів. Директорат обирає президента банку, який здійснює оперативне керівництво діяльністю банку.

Банк надає позики тільки на продуктивні цілі, насамперед для сприяння країнам, що розвиваються. Банк одночасно приділяє увагу перспективам погашення позик. Кожна позика надається урядові, і оплата її має бути ним гарантована. Рішення Банку щодо надання позики може ухвалюватися тільки на основі міркувань економічного характеру.

Роль Міжнародного банку реконструкції та розвитку в системі управління зовнішнім боргом країн-позичальників проявляється на стадії ухвалення рішення Банком про фінансування проекту. Система передбачає проходження заявником проекту контрольованої процедури надання відповідей на три ключові групи питань:

- 1. Установчі питання. Одержувач позики повинен підтвердити, що він має організацію, менеджмент, персонал і продуману політику для здійснення проекту. Якщо цього немає, то вказати, які зміни необхідно зробити для виконання цих умов.

• 2. Економічні питання. Чи перевищують вигоди реалізації проекту витрати, як проект впливатиме на сімейні прибутки, забезпечення робочих місць і яка попередня оцінка рентабельності інвестицій.

• 3. Фінансові питання. Чи обґрунтований фінансовий план одержання позики і чи адекватна запропонована система розрахунків.

Після переговорів проходить експертна доповідь (включаючи всі зміни, зроблені за підсумками переговорів), доповідь президента Банку, після чого позикові документи передаються на розгляд Ради виконавчих директорів для затвердження.

Банк надає позики під жорстким контролем, його співробітники спостерігають за здійсненням проекту десять тижнів на рік. Безпосередньо на місці реалізації проекту вони виявляють проблеми і визначають шляхи їх вирішення. Спостереження є важливим інструментом Банку в наданні технічної допомоги. У структурі Банку існує незалежний Департамент оцінювання операцій, що відповідає за оцінювання результатів проектів. Департамент доповідає безпосередньо Раді виконавчих директорів і президенту Банку.

2. Міжнародна асоціація розвитку (МАР) створена у 1960 р. як міжнародна спеціалізована урядова організація з метою підтримки економічного розвитку, збільшення продуктивності й стандартів життя у менш розвинутих країнах світу, які є членами асоціації, зокрема, запровадження фінансування для задоволення важливих потреб їх розвитку. [6]

МАР надає країнам безпроцентні кредити на 35-40 років. Погашення кредитів починається з 11-го року після початку їх використання. За використання кредитів МАР стягує 0,75 % комісійних. Членами асоціації можуть бути лише члени МБРР.

До складу МАР входять 159 країн, 26 із яких належать до розвинутих. Головною відмінністю між МАР та МБРР є шлях залучення фінансових ресурсів для кредитування та умови, на яких вони надають позики державам із перехідною економікою. МБРР більшу частину своїх фінансових коштів отримує на світових фінансових ринках і надає позики під більш низький відсоток і на більші терміни погашення, а МАР надає країнам безвідсоткові кредити. Позики МАР, відомі як "кредити", мають 10-річний період відстрочки і підлягають оплаті протягом 35-45-річного періоду (відповідно до кредитоспроможності країни-одержувача). Незважаючи на те, що МАР є юридично незалежною від Світового банку організацією, вона використовує його персонал і організаційно-технічні засоби. Джерелом фінансування МАР є внески держав-донорів.

Головним напрямом діяльності МАР є кредитування проектів у найменш кредитоспроможних країнах із метою їх економічного розвитку, підвищення продуктивності праці й рівня життя.

Організаційна структура МАР включає Раду керуючих, виконавчих директорів, Президента і персонал для виконання визначених зобов'язань.

3. Міжнародна фінансова корпорація (МФК) була створена у 1956 році як філія Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) з метою сприяння розвитку приватного підприємництва в країнах, що розвиваються. [5] Основні напрямки діяльності МФК включають фінансування підприємств, інвестування в обробну та видобувну промисловість, сільське господарство, комунальні підприємства, туризм та залучення приватних фінансів для інфраструктурних проектів та охорони довкілля.

Рада керуючих МФК складається з тих же осіб, що й Рада керуючих МБРР, а виконавчі директори обіймають посади і в МФК, і в МБРР. Ресурси МФК формуються за рахунок внесків держав-членів, кредитів МБРР, відсотків від позик, фінансових зборів, дивідендів, продажу акцій, плати за послуги, депозитів та операцій із цінними паперами.

МФК сприяє розвитку приватного сектору, фінансуючи та інвестуючи в різноманітні проекти, забезпечуючи при цьому ефективний аналіз та умови, які корисні для країни та прибуткові для інвесторів. Корпорація також надає консультаційні послуги компаніям і урядам для сприяння розвитку ринків капіталів та фінансових установ.

4. Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ) - міжнародна спеціалізована урядова організація, створена у 1988 р. з метою підтримки заохочення інвестицій на виробничі цілі в державах-членах, зокрема в країнах, що розвиваються, шляхом надання гарантій, включаючи спільне перестраховування від некомерційних ризиків; здійснення допоміжних заходів для сприяння надходженню інвестицій у країни, що розвиваються, та між ними. [2]

БАГІ забезпечує гарантії інвестицій, захищаючи інвесторів від наступних некомерційних ризиків:

- 1) неконвертованість валюти або неможливість репатріації капіталу. Реалізується захист від втрат, що виникають у зв'язку з неможливістю конверсії прибутку від інвестицій, отриманого у місцевій валюті, у тверду валюту для переведення за межі країни;
- 2) експропріація. Забезпечується захист від втрат, які виникають у зв'язку з діями уряду, котрі можуть скоротити або обмежити права власності або контролю і права на страхування інвестицій;
- 3) війна та громадянська непоко́ра. Забезпечується захист від втрат, які виникають у зв'язку з військовими діями або громадянською непо́корою, що руйнують або виводять із ладу майно підприємства;
- 4) розрив контракту. Забезпечується захист від втрат, що виникають у разі неспроможності інвестора вплинути на рішення країни-акцептанта, яка відмовилася від контракту або розірвала його.

Ця установа надає консультативні послуги на рівні урядів, допомагаючи останнім залучати приватні інвестиції в економіку.

Членами БАГІ можуть бути лише члени МБРР. Основними напрямками діяльності агентства є збільшення можливостей для страховиків шляхом спільного страхування та перестрахування, страхування інвестицій у державах, що мають підвищені ризики, обслуговування інвесторів, які не мають доступу до офіційно визнаних страховиків, тощо. БАГІ за організаційною структурою й методами управління побудоване аналогічно до Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Агентство має Раду керуючих, Раду директорів, президента і персонал для виконання своїх зобов'язань.

Під час подання заявки в БАП проекти розглядаються на предмет їхнього техніко-економічного обґрунтування, відповідності стандартам захисту навколишнього середовища, а також вкладу в розвиток країни-одержувача. Фіксований мінімум інвестицій не встановлюється, проте існує поточний максимальний ліміт покриття, що дорівнює 50 млн дол. за проект.

БАП організовує свою діяльність у такий спосіб. Преференційні послуги здійснюються через Департамент політики та консультаційних послуг. Ці послуги охоплюють організацію конференцій із проблем інвестиційної діяльності, проведення адміністративних програм розвитку, засідань "круглого столу" з питань політики іноземних інвестицій, а також здійснення досліджень проблем інвестицій. За допомогою Консультативної служби з питань іноземних інвестицій - спільного підприємства Світового банку і Міжнародної фінансової корпорації - БАП допомагає країнам розробляти напрямки політики і створювати установи, необхідні для одержання прямих іноземних інвестицій.

5. Міжнародний центр урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС), створений у 1966 р., є самостійною інституцією Світового банку. [4] Його завданням є сприяння притоку іноземних капіталів шляхом вирішення правових спорів між урядами та іноземними інвесторами. Основні компетенції центру полягають у вирішенні інвестиційних спорів через примирення та арбітраж.

МЦУІС має адміністративну раду та секретаріат, які керують його діяльністю. Організаційна структура включає Президента, який очолює центр. Адміністративна рада приймає регламенти, правила та бюджет МЦУІС.

Процес урегулювання інвестиційних спорів може включати примирення та арбітраж. Примирення здійснюється взаємним узгодженням сторін, а арбітраж передбачає розгляд спору незалежним арбітражем за письмовою згодою сторін.

Міжнародний валютний фонд (МВФ) є міжурядовою валютно-кредитною організацією, створеною у 1944 р. для регулювання валютно-фінансових відносин. Країни-члени спільно формують фінансові ресурси фонду через квоти, які визначають голоси та можливості отримання позичок.

МВФ надає фінансову допомогу у разі валютних труднощів, використовуючи різні механізми кредитування. Країни-члени вносять внески у національній та іноземній валюті. Операції фонду ведуться через загальні ресурси.

Крім того, Виконавча рада, яку обирають країни-члени, керує діяльністю МВФ. Організація сприяє стабільності та розвитку світової економіки через регулювання валютних відносин та фінансову підтримку.

Зазвичай фонд використовує такі механізми:

1. Механізм резервування: Країна може тимчасово брати свої кошти з фонду без виплати комісій та відсотків.
2. Механізм кредитування: Країна може отримати кошти в іноземній валюті за чотири транші, кожен по 25 % квоти, зі зростаючою жорсткістю умов.
3. Механізм угоди за резервними кредитами (стенд-бай): Країна може отримати визначену суму будь-коли протягом угоди для стабілізації платіжного балансу.
4. Механізм розширеного і додаткового фінансування: Кредитування середньострокових програм для вирішення проблем платіжного балансу зі зростаючою ставкою.
5. Компенсаційні та надзвичайні кредити: Надаються для компенсації збитків від скорочення експорту за незалежними від країни причинами.
6. Фінансування системних перетворень: Для країн з перехідною економікою, які мають труднощі через перехід до ринкової основи торгівлі.
7. Стабілізаційний ("буферний") кредит: Для фінансування запасів сировини через несприятливу кон'юнктуру на світових ринках.
8. Фінансування структурної перебудови: Допомога найменш забезпеченим країнам за певними умовами та лімітами.
9. Розширене фінансування: Для структурної перебудови зовнішніх розрахунків при серйозних порушеннях платіжного балансу.
10. Ставки і строки: Різні ставки відсотків та строки повернення для кожного механізму, залежно від конкретних умов і мети позички. [6]

Кредитні операції МВФ здійснює лише з офіційними органами країн-членів - казначействами, центральними банками, валютними стабілізаційними фондами. Кредити надаються у формі продажу іноземної валюти за національну, а погашають їх, викуповуючи національну валюту за іноземну.

Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР) - регіональний міждержавний банк з довготермінового кредитування країн Центральної та Східної Європи, створений у 1991 р. Акціонерами ЄБРР виступають 60 країн та дві міжнародні організації. Члени ЄБРР відповідно до встановлених квот зобов'язані викупляти акції банку.

До структури ЄБРР входять: Рада керуючих, Рада директорів, Президент, інші посадові особи та співробітники.

ЄБРР, крім інвестування власних коштів, залучає значні обсяги прямих іноземних інвестицій, здійснює проектне фінансування банків, підприємств і компаній, працює з державними компаніями з метою підтримки процесів приватизації і структурної реорганізації.

При здійсненні інвестиційних операцій головними завданнями ЄБРР є:

- сприяння розвитку ринкової економіки;
- зменшення ризиків для приватних інвесторів;
- зміцнення фінансових організацій і правових систем;
- розвиток необхідної інфраструктури для підтримки приватного сектора;
- запровадження системи корпоративного управління.

Головні інструменти фінансування: кредити (їх частка найвища -78 %), акціонерний капітал (21 %, і ця частка постійно зростає) і банківські гарантії (1 %). Мінімальна сума фінансування, що дається на проект - 5 млн єкю або 30-35 % від загального обсягу необхідних ресурсів, хоча тут можливий і гнучкий підхід, якщо невеликий проект важливий для країни.

Взаємодія міжнародних валютно-кредитних і фінансово-економічних організацій з Україною станом на 1 серпня 2023 р. складає: міжнародні резерви України за попередніми даними становили 41 718,6 млн \$. У липні 2023 р. вони зросли на 6,9%, вдруге поспіль оновивши рекордний показник за всю історію незалежності України. До цього максимальний рівень резервів був зафіксований 1 липня 2023 р. – 39 026,5 млрд \$.

Упродовж липня 2023 р. міжнародні резерви продовжували зростати завдяки стійким та ритмічним надходженням від міжнародних партнерів, що перевищили чистий продаж валюти Національним банком та боргові виплати країни в іноземній валюті. [1]

Загалом упродовж червня 2023 р. динаміку міжнародних резервів визначала низка чинників:

1) надходження на користь уряду та виплати за обслуговування й погашення державного боргу.

- На валютні рахунки уряду в Національному банку України надійшло 4 681,3 млн \$. З цієї суми:
- 657,4 млн \$ – макрофінансова допомога від ЄС;
  - 1 496,3 млн \$ – пільговий кредит під гарантії Уряду Японії через механізм Цільового фонду Світового банку;
  - 1 300,3 млн \$ – грантові кошти через трастовий фонд Світового банку, з них – 1 250,0 млн \$ від США;
  - 227,3 млн \$ – від розміщення валютних облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП).

За обслуговування та погашення державного боргу в іноземній валюті Уряд України виплатив 394,6 млн \$, з яких:

- 319,6 млн \$ – за обслуговування та погашення валютних ОВДП;
- 66,8 млн \$ – борг перед Світовим банком;
- 8,2 млн \$ – борг перед іншими міжнародними кредиторами.

2) операції Національного банку на валютному ринку України.

У липні 2023 року Національний банк України (відповідно до балансових даних) продав на валютному ринку 1 873,4 млн \$ та викупив до резервів – 12,9 млн \$. Отже, чистий продаж валюти НБУ минулого місяця становив 1 860,5 млн \$.

Надходження від міжнародних партнерів і надалі залишалися помітно більшими, ніж обсяги інтервенцій НБУ з продажу валюти, що здійснювалися для покриття різниці між попитом і пропозицією на валютному ринку України.

3) переоцінка фінансових інструментів (унаслідок зміни ринкової вартості та курсів валют).

У липні 2023 р. внаслідок переоцінки вартість фінансових інструментів збільшилася на 266 млн \$.

З метою підвищення ефективності співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями, пришвидшення темпів освоєння кредитних коштів за їх проектами, спрямованих на фінансування розвитку економіки країни, в тому числі відновлення банківського кредитування та розвитку фінансового сектору, Національний банк разом з Урядом України співпрацює з іншими міжнародними організаціями, такими як Європейський інвестиційний банк (Україна не є членом цієї організації) та Чорноморський банк торгівлі та розвитку (Україна є членом цієї організації з 1997 року).

Висновки. Було розглянуто проблему впливу міжнародних валютно-кредитних та фінансово-економічних організацій, зокрема Міжнародного валютного фонду (МВФ), Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), на фінансову стабільність та розвиток України в умовах геополітичних та економічних турбуленцій. Проведено аналіз останніх досліджень у цій області. Додатково визначено завдання дослідження інституційної структури зазначених організацій та їхнього впливу на українську економіку. Стаття акцентує на важливості проведення подальших досліджень, спрямованих на аналіз конкретних аспектів співпраці України з МВФ, Світовим банком та ЄБРР в контексті актуальних геополітичних та економічних викликів. Зазначається необхідність врахування сучасних ризиків і труднощів, а також вивчення можливостей підвищення ефективності співпраці з цими міжнародними інституціями для досягнення стабільного економічного розвитку України.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Levkovets, N., Ilchenko, V., Boiko, S., Masalitina, V., Tesliuk, N. Risk-Oriented Approach to Financial Security of Motor Transport Enterprises. In: Alareeni, B., Hamdan, A. (eds) *Explore Business, Technology Opportunities and Challenges After the Covid-19 Pandemic*. ICBT 2022. Lecture Notes in Networks and Systems, vol. 495. Springer, Cham. p. 1078-1095.

2. Міжнародні розрахунки та валютні операції: [навч. посіб.] / [О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін.]. – К.: КНЕУ, 2021. – 312 с.

3. Савлук М. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: [навч. посіб.] / М. І. Савлук. – К.: КНУ, 2022. – 391 с.

4. Семенов К. А. Міжнародні валютні і фінансові відносини: [підруч.] / К. А. Семенов. – М.: ТЕИС, 2022. – 175 с.

5. Салмінський Д.В. Міжнародний валютний ринок: особливості та механізм функціонування на сучасному етапі / Д.В. Салмінський // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. – 2022. – № 5–6. – с. 141–145.

6. Передій О. С. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / О. С. Передій. – К.: Центр навч. л-ри, 2020. – 274 с.

7. Філіпенко А. С. Міжнародні валютно-кредитні відносини: [підруч.] / А. С. Філіпенко. – К.: Либідь, 2020. – 208 с.

REFERENCES

1. Levkovets, N., Ilchenko, V., Boiko, S., Masalitina, V., Tesliuk, N. Risk-Oriented Approach to Financial Security of Motor Transport Enterprises. In: Alareeni, B., Hamdan, A. (eds) *Explore Business, Technology Opportunities and Challenges After the Covid-19 Pandemic*. ICBT 2022. Lecture Notes in Networks and Systems, vol. 495. Springer, Cham. p. 1078-1095.

2. International Settlements and Currency Operations: [educational manual] / [O. I. Bereslavska, O. M. Nakonechny, M. H. Piasetska, etc.]. – К.: KNEU, 2021. – 312 p.

3. Savluk M. I. International Settlements and Currency Operations: [educational manual] / M. I. Savluk. – К.: KNU, 2022. – 391 p.

4. Semenov K. A. International Currency and Financial Relations: [textbook] / K. A. Semenov. – М.: TEIS, 2022. – 175 p.

5. Salminsky D.V. International currency market: peculiarities and mechanism of functioning at the modern stage / D.V. Salminsky // *Foreign trade: economy, finance, law*. – 2022. – № 5–6. – p. 141–145.

6. Peredy O. S. International Economic Relations: [educational manual] / O. S. Peredy. – К.: Center for Educational Literature, 2020. – 274 p.

7. Filipenko A. S. International Monetary and Credit Relations: [textbook] / A. S. Filipenko. – К.: Lybid, 2020. – 208 p.

РЕФЕРАТ

Левковець Н.П., Давидюк А.О. Міжнародні валютно-кредитні та фінансово-економічні організації та їх взаємодія з Україною / Н.П. Левковець, А.О. Давидюк // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий, науково-виробничий журнал. – К.: НТУ, 2023. – Вип. 3 (57).

Україна, як країна на перехресті геополітичних та економічних інтересів, активно взаємодіє з міжнародними валютно-кредитними та фінансово-економічними організаціями, такими як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк та Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Проблема взаємодії з цими організаціями стає ключовою у контексті глобальних турбуленцій.

Стаття ставить перед собою завдання дослідити вплив міжнародних валютно-кредитних та фінансово-економічних організацій на фінансову стабільність та розвиток України. Автори проводять аналіз останніх наукових досліджень у цій галузі, акцентуючи увагу на необхідності докладного вивчення взаємодії України з вказаними організаціями та розкриття невирішених питань.

Об'єкт дослідження - взаємодія України з міжнародними валютно-кредитними і фінансово-економічними організаціями. Аналіз інституційної структури та впливу цих організацій на фінансову стабільність та розвиток України.

Мета дослідження - визначення впливу Міжнародного валютного фонду (МВФ), Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) на фінансову стабільність та економічний розвиток України в контексті геополітичних та економічних зрушень. Аналіз взаємодії та вирішення конфліктів між Україною та цими міжнародними організаціями, враховуючи сучасні виклики та ризики.

Для вирішення поставленої мети у роботі використано такі методи дослідження: аналіз, моніторинг, оцінювання, прогнозування та аналітики.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ ФОНД, СВІТОВИЙ БАНК, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК, РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ, ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ, ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК, ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ.

ABSTRACT

Levkovets N.P., Davydiuk A.O. International monetary and credit and financial and economic organizations and their interaction with Ukraine. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific, scientific and industrial journal. – K.: NTU, 2023. – Issue 3 (57).

Ukraine, as a country at the crossroads of geopolitical and economic interests, actively interacts with international monetary and credit and financial and economic organizations, such as the International Monetary Fund (IMF), the World Bank and the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). The problem of interaction with these organizations becomes key in the context of global turbulence.

The article sets itself the task of investigating the influence of international monetary and credit and financial and economic organizations on the financial stability and development of Ukraine. The authors conduct an analysis of the latest scientific research in this field, emphasizing the need for a detailed study of Ukraine's interaction with the specified organizations and the disclosure of unresolved issues.

The object of the study is the interaction of Ukraine with international monetary and credit and financial and economic organizations. Analysis of the institutional structure and influence of these organizations on the financial stability and development of Ukraine.

The purpose of the study is to determine the impact of the International Monetary Fund (IMF), the World Bank and the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) on the financial stability and economic development of Ukraine in the context of geopolitical and economic changes. Analysis of interaction and resolution of conflicts between Ukraine and these international organizations, taking into account modern challenges and risks.

To solve the set goal, the following research methods were used in the work: analysis, monitoring, evaluation, forecasting, analytics.

KEY WORDS: INTERNATIONAL CURRENCY AND CREDIT ORGANIZATIONS, FINANCIAL AND ECONOMIC ORGANIZATIONS, INTERNATIONAL MONETARY FUND, WORLD BANK, EUROPEAN BANK, RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT, FINANCIAL STABILITY, ECONOMIC DEVELOPMENT, ECONOMIC RELATIONS.

АВТОР:

Левковець Наталія Петрівна, Національний транспортний університет, доцент, кандидат економічних наук, e-mail: nlp08@ukr.net, тел. +380442809917, Україна, 01010, м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 424, orcid.org/0000-0001-5382-5418

Давидюк Аліна Олександрівна, Національний транспортний університет, студентка, e-mail: davidukalina111@gmail.com, Україна, 01010, м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, orcid.org/0009-0001-1620-6412

AUTHOR:

Levkovets Nataliia, National Transport University, Associate Professor, Candidate of Economic Sciences, e-mail: nlp08@ukr.net, tel. +380442809917, Ukraine, 01010, Kyiv, str. Omelyanovich-Pavlenka, 1, room 424, orcid.org/0000-0001-5382-5418

Davydiuk Alina, National Transport University, student, e-mail: davidukalina111@gmail.com, Ukraine, 01010, Kyiv, str. Omelyanovich-Pavlenka, 1, orcid.org/0009-0001-1620-6412

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Базилюк А.В., доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри фінансів, обліку і аудиту НТУ, Київ, Україна.

Бойко С.С., директор ТОВ «ТБК «СДС-Україна», Київ, Україна.

REVIEWER:

Bazilyuk A.V., Ph.D., Economics (Dr.), Professor, Head of the Department of Finance, Accounting and Audit of NTU, Kyiv, Ukraine.

Boyko S.S., director of LLC "TVK "SDS-Ukraine", Kyiv, Ukraine.